

REMEMBRANÇA

EMILI GIRALT I GIRALT, UN RIBETÀ DE SOCA I ARREL

Aquest any s'ha complert el cinquantenari de la mort del poeta Emili Giralt i Giralt, que si bé nasqué a Barcelona per causes fortuïtes, el dia 24 d'octubre del 1857, era un ribetà de soca i arrel, com diu un dels seus cronistes, i la seva mort es produí a Sant Pere de Ribes, el 12 de març del 1927, a l'ombra de la muntanya ribetana, sota el Montgrós.... com ell tan havia suspirat.

Són pocs els ribetans de cinquanta anys cap ací, que hagin sentit parlar de la vida d'aquest home, que tan estimà el poble de Sant Pere de Ribes. Per això, en ocasió de complir-se el mig segle de la seva mort, m'he proposat donar a conèixer, poc o molt, el nostre poeta, espigolant d'ací i d'allà, tot el més interessant que he trobat escrit o m'han comptat sobre la seva personalitat.

Acabats els seus estudis de Batxillerat, seguí la carrera de medicina que es vegé «obligat a deixar per la seva exquisita sensibilitat» i potser també per la gran afecció que sentia per les belles arts. Així és, que deixant els llibres de medicina de banda, estudià dibuix i pintura a l'Escola de Belles Arts de Barcelona, on desenrotllà magníficament les seves aptituds artístiques. Les seves obres foren presentades en diverses exposicions, en les que obtingué altres tants èxits, sobretot en un grup d'estudi i pintures exposades a la Sala Parés de Barcelona, molt elogiada per la crítica. Amb motiu de la Festa Major de Sant Pau del 1918, exposà en el Saló de Conferències de l'Ateneu del nostre poble, una selecció de «caps d'estudi» amb els títols de L'AVI RONDALLAIRE, UNA TESTA D'ESTUDI, IDIL·LI INFANTIL i UN GITANO, aquesta darrera segurament la millor obra. També hi havia exposades algunes reproduccions de famosos pintors: EL NIÑO DE VALLECAS (Velázquez), EL JARDI DE L'AMOR (Rubens) i LOS BEBEDORES (Velázquez) de gran fidelitat. L'exposició es completava amb les teles EL PONT DE LA MASIA, MENTRES EL PARE FA LA SESTA, A PLENA LLUM i PATI DE LA CASA GRAN, reveladores del seu esperit observador.

Però indubtablement, aimant de les arts i la bellesa, fou en la poesia on es trobà ell mateix. Molt abans d'haver escrit cap vers, el seu tarannà i la mateixa prosa que escrivia, ja descobrien el seu esperit poètic. Per això, quan l'aparició dels periòdics ribetans d'aquella poca —sobretot MONTGROS i EL CASTELL DE RIBES— l'estimularen a escriure per al públic, moltes proses i poesies d'ell les trobem en les seves planes. També col·laborà a LA PENYA, FULLA SOCIAL, LA VEU DE RIBES; EI ECO DE SITGES, EL BALUART DE SITGES i altres revistes comarcals. La seva activitat literària fou intensa i conreà quasi totes les formes, essent un graciós humorista, un gran dramaturg i un bon narrador, com ho prova el fet esmentat de col·laborar en tres o quatre periòdics locals i de la comarca. També feu escapades a la branca literària del teatre, escrivint els drames, entre altres, LES CARMELLES, EL DIA DE NADAL, ARTILLERIA RODADA i els sainets TINC LA DONA FORA, UNS ESCALLOTS, UNA LLIÇO DE MUSICA, etc. Ja hem dit que fou un magnífic poeta, per això algunes de les seves poesies foren premiades en diferents i importants certàmens, moltes de les quals resten oblidades en els llibrets que porten els títols de INTIMES, DE TOTA MENA i GUSPIRES.

Punt i apart mereixen les seves caramelles que amb música del Mestre vilanoví Josep Planas i Font, aconseguiren grans èxits populars. Així EL CANT DE LES GRANOTES, CANT DE LA PRIMAVERA i sobretot CANT DEL SOMETENT, foren caramelles, que apart de la gran inspiració del mestre de música que las va compondre, en algunes la seva poesia és molt original com EL CANT DE LES GRANOTES i en altres exaltadament patriòtiques —no oblidem que estimava molt a Catalunya— sobretot CANT DEL SOMETENT, on alguns dels caramellaires que eren del Sometent, en un moment donat del cant de la peça, disparaven en l'aire les seves armes de sometenistes.

Confesso que a mi, que sóc un admirador de l'obra poètica del Sr. Emili perquè he llegit i guardo les seves poesies i algunes de les obres de teatre, m'agafà completament desprevingut la plana que «EL ECO DE SITGES», del 12 de març d'aquest any, dedicà al nostre poeta amb motiu del cinquantenari de la seva mort. Per això des d'aquest Programa de Festa Major dono les gràcies a «EL ECO» per haver dedicat al seu dia el seu homenatge al poeta ribetà i em faig meves les paraules en que acaba la JUSTIFICACIO d'aquella plana.

«Al començament d'aquest any del cinquantenari de la mort de l'Emili Giral, l'ECO voldria ser, amb aquesta commemoració d'avui, un estimul a qui, en aquest any de descobriment de tants signes d'identitat del poble català, la gent de Ribes retrobés en la contemplació d'una exposició de les pintures de l'Emili Giral i en el coneixement de les seves poesies i obres de teatre, aquell neguit cultural i patriòtic que tants ribetans trobaren en el primer quart d'aquest segle a l'entorn d'aquest poeta i pintor, senzill i ple d'homonia, home de fe i fidel al poble català».

Puc assegurar que ja s'han fet passos per a poder reunir algunes de les seves teles en una exposició, perquè el poble d'avui les pugui admirar. També en la Pasqua passada

fou cantada una peça de caramelles amb lletra del senyor Emili i esperem que abans d'acabar l'any es posi en escena alguna de les seves obres teatrals inclús, es possible que a no tardar es doni una conferència sobre la personalitat del nostre poeta. Així els ribetans podríem col·laborar en fer-lo conèixer a la gent d'avui dintre l'any commemoratiu del cinquantè aniversari de la seva mort.

P. CARBONELL I GRAU

SOTA EL MONTGROS

*En un extrem posat d'aqueixa terra
de Ribes ets, Montgrós, el Sinai;
dítxós aquell que a l'ombra de ta serra
ha vist el sol per primer cop lluï.*

*Arràn de tu, veus quieta, sossegada,
tota una vall grandiosa de verdor,
i ençà i enllà, la fresca marinada
mou tos sembrats amb plàcida remor.*

*Vora la mar hi tens tranquil·la platja
que ha vist passar tos fills vers l'Occident,
que et duu de lluny, com perfumat oratge,
sos tristos ais! d'amor i enyorament.*

*Enyorances del cor, per eixa terra
on pura han vist la clara llum del sol;
on s'han gronxat a l'ombra de ta serra
riallers al cant que fa adormir el bressol.*

*Guardes per mi preuhades recordances;
plaers d'infant, amors de jovincel,
de sers aimats perdudes esperances....
i un últim bes que ha tret florida al cel!*

*Ribes volgut, arrel de ma nissaga,
que encara ostentes de la Fe el tresor,
baix ton blau cel, com llàntia que s'apaga,
he vist morir la mare del meu cor!*

*I en el misteri de la nit, i a l'ombra
de ton castell que vetlla el cementir,
he vist alçar-se l'adorada sombra,
i amb ella amb somnis, he volgut morir.*

*Sempre per mi volguda, oh noble terra
on vull gosar de l'eternal repós!....
Jo vull morir a l'ombra de ta serra:
sota el Montgrós!*

EMILI GIRALT